

Dobroreč duša moja Hospodinovi a celé moje vnútro Jeho svätému menu! Žalm 103,1

3. nedeľa po Veľkej noci
25. 4. 2021
ev. cirk. zbor Rankovce

Drahí a milovaní bratia a sestry! Aj dnes nám ešte Božie slovo znie na rodinných pobožnostiach cez napísané slovo, či nahraté pobožnosti. I keď sa opatrenia pomaly uvoľňujú, kvôli vydaným podmienkam pre Služby Božie nie je zatiaľ možné, aby sa v našich kostoloch stretlo viac ako max.10/11 ľudí, a tiež aj kvôli dočasnej práceneschopnosti sestry farárky, sme zatiaľ zostali pri takomto spôsobe zvesti slova Božieho. Veríme, a povzbudzujeme aj vás k tejto viere, že všetko, čo Boh činí, je dobré a že z Jeho milosti príde čas, kedy sa s radosťou a bez strachu a obáv stretneme osobne na našich bohoslužbách v kostoloch i na iných miestach.

Dnešná 3. nedeľa po Veľkej noci, nedeľa JUBILATE, nás už svojím názvom vedie k hlasnej oslave nášho Hospodina, nášho nebeského Otca, ktorý miluje svoje deti a cez kríž a vzkriesenie svojho Syna nás prijíma do svojho kráľovstva.

My dnes budeme pokračovať v jednej z našich tém a to Poriadok služieb Božích, ktorý sme preberali už na niekoľkých bohoslužbách. Počas tejto série si vysvetľujeme zmysel jednotlivých častí liturgie tak, ako ich máme na našich bohoslužbách. V dnešnej kázni sa chcem venovať modlitbe Pánovej. Verím, že aj vďaka slovám kázne objavíte stratené čaro a nádheru tejto modlitby. Povzbudzujem vás k tomu, aby ste vnímali jej dôležitosť a význam pre svoj život. Nech vás sprevádza ako Ježišov návod k tomu, čo všetko v našich modlitbách môžeme vysloviť. A tiež nech nás jej vyslovovanie povzbudí k istote, že náš nebeský Otec dá dobré veci tým, čo Ho prosia.

Minulý týždeň sme prijali milodar, ktorý priniesla v Boliarove bohuznáma sestra s prosbou o posilnenie zdravia a pomoc v zdravotných ťažkostiach vo výške 50,-€ na potreby cirkevného zboru.

Aj ostatných povzbudzujeme k darcovstvu. Je síce pravda, že zatvorené kostoly aj aktivity znamenajú menej výdavkov najmä na réžiu, zato zas bežia ostatné výdavky a pribudli iné, spojené najmä s nahrávkami bohoslužieb a distribúciou kázni. Prispieť na spoločné dielo možno buď na zborový účet, alebo u našich kurátorov osobne. Vopred všetkým, ktorí majú záujem, ďakujeme.

Nech vás vo vašom živote, konaní a rozmyšľaní sprevádza Božia múdrosť a Jeho láska.

Modlime sa spolu:

Pane Ježiši Kriste, ďakujeme Ti za vzácne uistenie, že Tvoj Otec nemá zaľúbenie v smrti hriešneho človeka. Naopak, chce, aby sa odvrátil od bezbožnosti a hriechu a žil v Tvojom kráľovstve. Ako sa zmilováva Otec nad deťmi, tak On sa zmilováva nad tými, čo sa Ho boja. Veríme, že aj nás prijme na milosť, veď preto nám poslal Teba, nášho Spasiteľa, aby si nás priviedol späť do Jeho otcovského náručia. Veď nás, Duchu Svätý, k úprimnému pokániu, ktoré nás môže zachrániť z večnej smrti. Túžime sa radosť zo svojho spasenia a oslavovať Teba, Boha v Trojici jediného. Amen.

Piesne k 3. nedeli po Veľkej noci:

146, 138, 599, 131, 144

biblické texty :

Zach 11,7-17

Zjav 17,1-6

J 16,16-22

Modlime sa aj:

- za pokračovanie veľkonočnej radosti pre všetkých kresťanov, za vytrvalosť i počas pandémie
- za rodiny, kde nevládne pokoj, ale majú to náročné pre narušené vzťahy
- za tých, ktorí strárajú v osamelosti, nemoci či iných problémoch

Tel. čísla: 0918 828 307 – L. Beňo; 0918 828 309 – M. Beňová; mail: ecav@rankovce.sk. **Vaši farárovci**

**Kde je, ó, smrť, tvoje víťazstvo? Vďaka Bohu, ktorý nám dal víťazstvo
v Ježišovi Kristovi. Amen. 1K 15,55**

Matúš 6,9-13: „*Vy sa teda takto modlite: Otče náš, ktorý si v nebesiach! Posväť sa meno Tvoje! Príd' kráľovstvo Tvoje! Buď vôľa Tvoja ako v nebi tak i na zemi! Chlieb náš každodenný daj nám dnes! A odpusť nám viny naše, ako aj my odpúšťame vinnikom svojim! I neuvod' nás do pokušenia, ale zbav nás zlého! Lebo Tvoje je kráľovstvo i moc i sláva na veky. Amen.*“

Moji drahí a milovaní, čo robíte radšej? Počúvate, alebo rozprávate?

Zopár zaujímavosti: Človek v priemere za deň povie 4800 slov, no iné údaje hovoria, že pri ženách je to dokonca až 20 000 slov a pri mužoch okolo 7 000 slov. V priemere za minútu, ak rozprávame s prestávkami povieme asi 80-100 slov, ak sa ale veľmi snažíme, dokážeme ich povedať až 300 či 400. Priemerné dieťa vo veku 3-4 rokov sa denne opýta okolo 450 otázok. Reč je naším najzákladnejším komunikačným kanálom.

Oproti tomu, počúvať dokážeme podstatne menej. Už dnes sa hovorí, že človek je schopný aktívne počúvať nejakých 15-20 minút, a ten čas sa skraca. Kvôli rôznym veciam, ale jednou z nich je aj to, že sa stráca hodnota slova a naše vedomie a podvedomie nás automaticky chráni tým, že pri nepodstatných slovách (aspoň v danej chvíli pre nás nepodstatných) vypína.

Dnes sa spolu vrátíme k nášmu výkladu liturgických častí bohoslužieb a budeme rozmyšľať o dôležitosti modlitby Pánovej na našich službách Božích. Je vyslovovanie jej slov dnes už zbytočnosťou, alebo nie?

Modlitba Otče náš je v našich evanjeliách znamenaná dvakrát. V evanjeliu podľa Matúša 6,9-13 a v evanjeliu podľa Lukáša 11,1-4. – **prečítať Mt 6,9-13.**

Nie sú to ale celkom identické modlitby. Tá, v Lukášovom podaní je kratšia. Obidva záznamy ale uvádzajú, že **túto modlitbu odovzdal Pán Ježiš učeníkom ako určitý vzor modlitby.**

A predsa, zdá sa nám veľakrát, akoby zovšednela. Dokonca z úst dnešnej generácie počujeme, že sa ju nepotrebuje modliť. Že jej zmysel sa stráca a oni sami dobre vedú, čo majú v modlitbe povedať. Stala sa pre nich opakovanou básničkou, ktorej slová strácajú význam. A možno podobne to cítime vo vzťahu k nej aj my. Je pre nás zastaralá.

No úprimne, uprostred všetkej tej záľahy slov, ktoré cez deň vypovieme, koľkokrát zaznejú slová modlitby Otčenáš?

Myslím si, že jeden z hlavných dôvodov spočíva v tom, že už neprisudzujeme tejto modlitbe úlohu, ktorú má v našom živote plniť – ona totiž nie je len nejakým príkladom a vzorom modlitby, **je návodom k modlitbe a k tomu, akoby mala modlitba vyzeráť.**

Obsahuje všetko, čo je dôležité pre život človeka v časnosti, ale aj vo večnosti. Zahŕňa to, čo si máme od Pána Boha ako svojho Otca žiadať a čo Mu máme v modlitbe predkladať.

Pán Ježiš ju neodovzdal učeníkom len preto, aby sa v niečom líšili od svojich súčasníkov, ale aby im sprostredkoval nádheru vzťahu s nebeským Otcom. Odovzdáva **im aj nám** v nej **vzácnu a dôležité poznanie**, a totiž, že **Pán Boh je naším Otcom, milujúcim Otcom.** Môžeme k Nemu prichádzať v tejto dôvere. Môj Stvoriteľ, môj Sudca, môj Pastier, môj Vodca, a vlastne akékoľvek ďalšie meno Mu prisúdime, je mojím Otcom. A toto oslovenie je zároveň

vyjadrením môjho vzťahu k Nemu. Je vyjadrením mojej dôvery, úžasu nad Jeho konaním, ale aj pokory, poslušnosti, odovzdanosti.

Prosby modlitby Otčenáš nás zasa vedú, tak, ako viedli aj učeníkov, k poznaniu samých seba. Poukazujú na našu hriešnosť, slabosť, závislosť na Pánu Bohu. Každá jedna z týchto prosieb hovorí o našej túžbe, ktorá vyslovená s očakávaním, vystupuje v modlitbe k nebesiam v dôvere, že náš Otec počúva – a že nám venuje viac, ako len 15-20 minút svojho času.

Práve **záver modlitby Pánovej je potvrdením našej viery, vyznaním našej nehodnosti, ale tiež utvrdením a potvrdením, že pevne veríme a dôverujeme nášmu nebeskému Otcovi.** Je dôkazom našej vďačnosti, že nebeského Otca máme. A že Jemu patrí všetko – kráľovstvo, moc, sláva a s tým aj my sami.

Úprimne, v ktorej našej modlitbe toto všetko vyslovíme naraz?

Pán Ježiš odovzdal túto modlitbu nielen učeníkom, ale celej svojej cirkvi. **Spája nás po celom svete uprostred všetkých našich stretnutí a obradov.** Vedie nás k tomu, aby po celom svete zaznievala v nej túžba po Božom konaní a Jeho prítomnosti v tomto svete.

Aj v našej liturgii má svoje miesto. Ako nezastupiteľná súčasť pokáznovej modlitby či sviatosti Večere Pánovej i krstu svätého.

Martin Luther v Malom katechizme poukazuje na to, že **dôležitosť tejto modlitby spočíva v tom, aby sme uverili**, že Pán Boh je náš Otec a my sme Jeho deťmi. Tiež hovorí, že **jej slovami vyjadrujeme túžbu** byť každodenne posväcovaní Božou prítomnosťou, žiť v plnosti Božieho kráľovstva tu na zemi plní moci Ducha Svätého a v poslušnosti sa podriaďiť Božej vôli v našom živote. Tiež **v nej vyslovujeme túžbu s prosbou, ale i vďakou** prijímať všetky dobré Božie dary, **vyznávame svoju nehodnosť** v túžbe po odpustení, ale tiež **prosíme o silu** odpustiť iným. Prosíme, aby nás Pán Boh chránil a zachoval od všetkých pokušení a o silu vytrvať v nich a udržať si svoju vieru.

Modlitba Pánova nie je len naučenou riekankou, ale je dobrým návodom, o čo všetko môžeme prosiť a za čo všetko môžeme oslavovať nášho Hospodina. Preto je dôležitou súčasťou života Cirkvi. **Učí nás dôvernému a hlbokému vzťahu s nebeským Otcom. Je poznávacím znamením veriacich ľudí po celom svete** a to i napriek tomu, že dnes už ju niektorí odmietajú. Jej sila je zakotvená v slovách Pána Ježiša: „*Vy sa modlite takto:...*“ NIE iba takto. ALE s týmto všetkým smiete prísť k svojmu nebeskému Otcovi a On vás vypočuje. Lebo Jemu patrí všetko.

Moji drahí, pozývam vás k radostnému vyslovovaniu slov modlitby Pánovej. Nech jej modlenie sa je pre nás povzbudením našej viery a dôvery v nebeského Otca, ako aj upevnením nášho vzťahu s Ním. Vyslovovanie jej slov určite nebude zbytočným slovom. Amen.

POZNÁMKY KU KÁZNI:

Ako nás Ježíš učí modlit' sa? – Touto modlitbou k Otcovi, v ktorej sú zahrnuté všetky naše modlitby, sa v zásade prosí o jedno: aby sám Pán Boh prišiel. Má prísť cez svoju svätosť, kráľovstvo, vôľu, láskyplnú starostlivosť, odpustenie, vyslobodenie z moci zla.

K hlbšiemu porozumeniu text:

1 V této modlitbě Mistr dává „možnost“ oslovit Boha tak, jak ho oslovoval on sám: Otče (původní aramejské „abba“ znamená doslova „tatínku“). Toto oslovení je projevem blízkého, důvěrného vztahu s Bohem. Ježíš přináší s sebou něco velmi nového: oslovení „Otče“ není už chápáno čistě kolektivně (Bůh jako Otec celého společenství Izraele), ale je výsadou každého jednotlivého učedníka. Díky Ježíši se totiž přiblížilo Boží království, tudíž Bůh sám je nyní blízko, velmi blízko, tak jako táta svému dítěti – proto oslovení „táto“. A jednoduchost modlitby Páně je v kontrastu k „barokní rozvětvenosti“ mnoha židovských modliteb.

2 Ve zkratce se dá říci, že modlitba Páně prosí o jedno: Otče, přijď! Přijď a ukaž se jako Bůh a Otec (posvěť se tvé jméno), přijď jako mocný vladař (přijď tvé království), přijď jako Otec starostlivý, pečující o své děti (chléb náš vezdejší dej nám dnes), přijď jako ten, kdo přemáhá zlo a jeho následky (odpusť nám hříchy, neuveď nás v pokušení). Samozřejmě že toto vše se má nyní uskutečnit skrze Krista.

První dvě prosby obsahují něco, co přesahuje lidské schopnosti: Boží jméno (jméno v Bibli zastupuje samotnou osobu) má být posvěceno, tj. má se ukázat, že Bůh je svatý (svatý v bibl. pojetí znamená oddělený od profánního a pozemského). Druhá prosba vyjadřuje přání, aby Bůh vzal do rukou životy lidí, aby ukázal svou moc.

3 Užití množného čísla v pokračování modlitby prozrazuje, že tuto modlitbu vyslovuje učedník spojený se společenstvím: kdo nemá církev za matku, nemá Boha za Otce (sv. Irenej). Tyto prosby jsou projevem důvěry a odkázanosti na Otce. Tak jako Izrael na poušti dostával od samotného Hospodina „chléb z nebe, příděl na každý den“ (Ex 16,4), i učedník prosí dobrého Otce o chléb (tj. o potřebné k životu – chápat tento chléb jako eucharistii neodpovídá původnímu smyslu, ale v pozdější aplikaci je legitimní, protože i mana je předobrazem eucharistie).

4 Přestože jsou dlužníci, děti Boží se s důvěrou obrací na Otce s prosbou o odpuštění. Dovětek „jako i my odpouštíme našim viníkům“ není v pravém slova smyslu podmínkou Božího odpuštění. Spíš je to tak, že Bůh nemůže obdařit odpuštěním, pokud někdo nechce odpustit: neodpuštění je totiž „zavřenou železnou branou“. Boží otcovství se projevuje tam, kde je žité lidské bratrství.

Formulace „neuveď nás v pokušení“ je poněkud zavádějící. Pro lepší pochopení je třeba uvést, že podle starozákonního uvažování je Bůh příčinou všeho, i zla. Starý zákon nerozlišuje mezi prvotními a druhotnými příčinami, mezi zlem „dopuštěným“ a „chtěným“, proto hovoří takto zjednodušeně o Bohu, původci všeho. Tím se však jasně vyznává, že Bohu se nic nevymyká z rukou.

5-7 Navazující verše 5-7 obsahují připodobnění o neodbytném příteli: dokážete si představit, že by so used nevyslyšel prosbu známého? Nemyslitelné! (Tím spíš na Východě, kde lidé mají vytríbený smysl pro pohostinnost). A zrovna tak Bůh nenechává vyjít naprázdno volání svých dětí.

8 Vyslyšení se dostaví díky vytrvalosti, doslova drzosti, nestydatosti (chápané v kladném smyslu, tedy jako neúprosnost, odvážnost).

9-13 Efektivita modlitby je pak opět znázorněna připodobněním z běžného života. Otec dává to, co žádáme – ba dokonce něco neskonale většího, totiž dar Ducha.

Bude vám dáno, otevřeno – opět je tu ve hře pasivum divinum (trpný rod, Bůh je tím jednajícím): Bůh dá, otevře.

Proste a bude vám dáno, hledejte a naleznete, tlučte a bude vám otevřeno – protože se jedná o tři paralelní výroky, zjevně se zde mluví o tomtéž: prosit znamená hledat a tlouci.